

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/2782,Rajd-i-konkurs-wiedzy-histerycznej-XII-lekcja-historii-w-terenie-Sladami-Konspir.html>
30.03.2026, 08:35

Rajd i konkurs wiedzy historycznej XII lekcja historii w terenie „Śladami Konspiracyjnego Wojska Polskiego po ziemi radomszczańskiej” - Radomsko - Ręczno - Bąkowa Góra, 8-10 maja 2008 r.

30.04.2008

Urząd Miasta Radomska i Oddziałowe Biuro Edukacji Publicznej Instytutu Pamięci Narodowej w Łodzi organizują w dniach 8-10 maja br. rajd i konkurs wiedzy historycznej - XII lekcję historii w terenie „Śladami Konspiracyjnego Wojska Polskiego po ziemi radomszczańskiej”. Do udziału zaproszono nauczycieli i uczniów szkół ponadpodstawowych z obszaru działania Oddziału IPN w Łodzi. Uczestnicy rajdu przemierzą wspólnie urokliwe zakątki dorzecza Pilicy oraz lasów radomszczańskich. Odnajdywać tam będą ślady walk partyzanckich z okresu II wojny światowej oraz działalności Konspiracyjnego Wojska Polskiego. Organizatorzy żywią nadzieję, że uda się przybliżyć uczestnikom rajdu tę tematykę i w ten sposób uczcić pamięć żołnierzy i konspiratorów polskich, którzy złożyli wówczas ogromną daninę krwi w obronie Ojczyzny.

W trakcie rajdu zespoły będą musiały wykazać się podstawową wiedzą na temat okupacji niemieckiej w Polsce, działalności partyzanckiej na ziemi radomszczańskiej oraz działalności Konspiracyjnego Wojska Polskiego. Uczniowie mają za zadanie odnaleźć w terenie miejsca upamiętniające działalność oddziałów partyzanckich z II wojny światowej i podziemia antykomunistycznego oraz bezpośrednich świadków tamtych wydarzeń, mogących je opisać w oparciu o własne przeżycia.

Ośmioosobowe zespoły, wraz z opiekunami, zgłaszane były do udziału w rajdzie-konkursie przez kierowników organizacji i placówek do końca kwietnia. Zakwalifikowano dziesięć pierwszych, spełniających wymogi regulaminowe, zespołów.

Przebieg rajdu

Wyjazd grup z Łodzi nastąpi 8 maja 2008 r. o godzinie 6.30. Miejsce odjazdu autokaru zostanie ustalone telefonicznie z kierownikami grup rajdowych. W pierwszym i drugim dniu imprezy (8-9 maja 2008 r.) organizatorzy przewidują ok. 5-godzinne marsze na trasie ok. 24 km, podczas których będą realizowane zadania terenowe (o różnej skali trudności), a także weryfikacja podstawowej wiedzy historycznej o regionie (konkurs), w oparciu o załączoną do regulaminu bibliografię; pod koniec każdego z kolejnych dni rajdu organizowane będą wspólne wieczorki przy ognisku. Uczestnicy powinni wykazać się odpowiednim przygotowaniem kondycyjnym, przede wszystkim zaś umiejętnością sprawnego posługiwania się mapą i kompasem. Zespoły powinny być wyposażone w odpowiedni ekwipunek turystyczny: buty z usztywnieniem w kostce, przeciwdeszczowe okrycia wierzchnie, kompasy lub busole, latarki, apteczki oraz telefon komórkowy do kontaktu podczas marszu. Każdy z zespołów przed wyruszeniem na trasę rajdu otrzyma mapę oraz instrukcję marszobiegu. W trzecim dniu imprezy (10 maja 2008 r.) nastąpi podsumowanie rajdu i wręczenie nagród. Powrót do miejsca zamieszkania przewidywany jest do godz. 14.00.

Jury konkursu:

przewodniczący: Tomasz Toborek (OBEP IPN Łódź); członkowie: Arkadiusz Szczegodziński (Urząd Miasta Radomska), Magdalena Filip, Paweł Kowalski, Grzegorz Nawrot, Artur Ossowski (OBEP IPN Łódź). Jury oceniać będzie wszelkie działania podejmowane przez zespoły w ramach rajdu oraz postawę prezentowaną w czasie imprezy (ocena punktowa).

Po zakończeniu drugiej wojny światowej żołnierze AK, którzy przez ponad 5 lat walczyli z niemieckim okupantem, znaleźli się w dramatycznej sytuacji. Nowa, narzucona przez Związek Radziecki władza traktowała ich jak wrogów. Wraz z wkroczeniem na ziemie polskie Armii Czerwonej rozpoczęły się represje, aresztowania, skrytobójcze mordy. Niektórzy z byłych uczestników konspiracji postanowili więc walczyć nadal. W okolicach Radomska i Piotrkowa Trybunalskiego rozpoczęła działalność niepodległościowa organizacja pod nazwą Konspiracyjne Wojsko Polskie (KWP). Założycielem organizacji i jej pierwszym komendantem został kpt. Stanisław Sojczyński „Warszyc” – były żołnierz AK z tego terenu, który w nocy z 7 na 8 sierpnia 1943 r. wsławił się odbiciem z hitlerowskiego więzienia w Radomsku 51 przetrzymywanych tam osób. Po rozwiązaniu AK (19 stycznia 1945 r.) kpt. Sojczyński skrytykował decyzję swoich przełożonych, którzy – jego zdaniem – kapitulowali przed komunistycznym reżimem. Zdecydował się utworzyć nową organizację, która z czasem przyjęła nazwę KWP. Miała ona walczyć o pełną niepodległość kraju. Celem była też ochrona społeczeństwa przed gwałtami Armii Czerwonej i Urzędu Bezpieczeństwa (UB).

Największym sukcesem oddziałów „Warszyca” było uwolnienie – w nocy z 19 na 20 kwietnia 1946 r. – aresztantów z radomszczańskiego więzienia. W ten sposób pokrzyżowano plany UB i powtórzono akcję z czasów okupacji niemieckiej. Niestety, niedługo później organizacja została rozbita. Urząd Bezpieczeństwa trafił najpierw na trop uczestników akcji w Radomsku. Spośród 17 zatrzymanych, aż 12 zostało skazanych na karę śmierci. Po bestialskim zamordowaniu, ciała skazanych pozostawiono w ponemieckim bunkrze, w lesie koło Bąkowej Góry. Z kolei 27 czerwca 1946 r. w Częstochowie aresztowano kpt. „Warszyca”. Jego oraz pięciu innych żołnierzy z kierownictwa KWP skazano również na karę śmierci. Śledztwo prowadzono z dużą brutalnością, nie szczędząc zatrzymanym tortur i szykan. Wyrok na skazańcach wykonano 19 lutego 1947 r. w Łodzi. Do dzisiaj nie wiadomo, gdzie pochowano kpt. Sojczyńskiego i jego podkomendnych. Po likwidacji sztabu KWP próbowano wprawdzie odbudować organizację, jednak dwie kolejne komendy zlikwidowane zostały do listopada 1948 r. Ostatnich żołnierzy KWP komunistyczne siły bezpieczeństwa aresztowały w 1954 r., a wyroki śmierci za działalność konspiracyjną wykonywano jeszcze w 1955 r. Z tego też powodu właśnie ich pamięci chcieliśmy poświęcić tegoroczny rajd edukacyjny oraz konkurs wiedzy historycznej.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

**XII LEKCJA
HISTORII
W TERENIE**

*Śladami Konspiracyjnego
Wojska Polskiego
Radomsko 2008*